

*FSV - Föreningen Sveriges
Vatten- och Vindkraftskommuner och –Regioner*

VERKSAMHETSRAPPORT 2023/2024

VERKSAMHETSRAPPORT 2023 / 2024

Föreningen Sveriges Vattenkraftskommuner bildades vid ett möte i Östersund den 3 juni 1999. Vid årsstämman år 2015 beslutades om ändring av föreningens namn till Föreningen Sveriges Vattenkraftskommuner och – regioner. Föreningen utvidgades verksamhetsmässigt vid årsstämman den 24 september 2020 till Föreningen Sveriges Vatten- och Vindkraftskommuner och regioner. För närvarande administreras föreningen från Bollnäs, Gävleborgs län.

Föreningen bestod vid senaste årsskiftet av 34 medlemmar, 31 primärkommuner och tre regioner. De 31 primärkommunerna hade sammanlagt 457908 invånare den 31 december år 2023. Antalet invånare i samma kommuner har från den 31 december 2022 minskat med hela 2336 invånare. De tre medlemsregionerna hade 31 december 2023 664590 invånare, vilket även det är en minskning, dock med ett mindre antal nämligen 233 invånare sedan samma datum 2022. (*Källa Folkmängd i riket, län och kommuner 31 december 2023 och befolkningsförändringar 2023*).

Under de första månaderna 2024 har tre primärkommuner tillkommit som medlemmar, så att föreningen när detta skrivs har 37 medlemmar, varav 34 primärkommuner och tre regioner.

Föreningens syfte är att skapa opinion för att vatten- och vindkraftskommunerna och berörda regioner ska få del i det värden vatten- och vindkraftsproduktionen genererar (naturresursåterbäring). Kommunerna och regionerna skall därvid tillförsäkras stabila och förutsägbara intäkter.

Föreningen är partipolitiskt neutral och tar inte ställning för eller emot utbyggnad av vatten- eller vindkraften.

Produktion av el från vatten- och vindkraften m m

Drygt 90% av elproduktionen från vattenkraften kommer från skogslänen. Vindkraften är mera spridd i riket men även den kommer till en helt övervägande del från skogslänen.

De senaste åren, 2010-2023, har produktionen av el från vattenkraften uppgått till i genomsnitt 65-70 TWh/år (=40-45 % av totala elproduktionen). Produktionen från vindkraften ökar och är nu uppe i knappt 21 procent av totala produktion. Dock var ökningen mellan 2022 och 2023 av vindkraftsproduktionen endast knappt fyra procent mot föregående års ökning på cirka 20 procent, vilket tydligt indikerar en minskad etableringstakt.

År 2023 har elproduktionen varit något lägre än år 2022 och avrundat uppgått till 163 TWh (170 TWh 2022) varav drygt 40 % eller 65,8 TWh från vattenkraften. Den inhemska elförbrukningen har varit något mindre än 2022 eller 134,6 TWh år 2023 mot 136,6 TWh år 2022. Nettoexporten är klart mindre eller 28,5 TWh år 2023 mot 33,2 TWh år 2022.

Producerat inom landet

Vattenkraft	65,8	TWh 40,4 %
Kärnkraft	46,7	28,6 %
Vindkraft	34,3	21,0 %
Övrigt	16,3	10,0 %
Summa producerat	163,1 TWh	
Summa inhemska förbrukning	134,6 TWh	
Nettoexport	28,5 TWh	

Medlemmar

De 34 medlemmarna (årsskiftet 2023-24) kommer från länen enligt följande:

Norrbottnen 4	(varav en är Region Norrbotten)
Västerbotten 3	
Västernorrland 2	
Jämtland 8	(varav en är Region Jämtland/Härjedalen)
Gävleborg 4	
Dalarna 8	
Värmland 4	(varav en är Region Värmland)
Halland 1	

De 34 medlemmarna år 2023 är följande:

Arjeplog, Boden, Gällivare, Region Norrbotten, Malå, Robertsfors, Storuman, Sollefteå, Ånge, Berg, Härjedalen, Krokoms, Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund, Region Jämtland/Härjedalen, Bollnäs, Ljusdal, Ovanåker,

Söderhamn, Avesta, Malung-Sälen, Mora, Orsa, Rättvik, Säter, Vansbro, Älvdalen, Hagfors, Sunne, Torsby, Region Värmland och Laholm.

Ingen medlem har lämnat eller kommit in i föreningen under år 2023, men under de första månaderna av år 2024 har tre kommuner tillkommit som medlemmar, nämligen Hudiksvall, Nordanstig och Piteå.

Som framgått även ovan har antalet invånare i medlemskommunerna 2023-12-31 uppgått till 457908 och i medlemsregionerna till 664590. Antalet invånare i nuvarande medlemskommuner har fr o m 2022-12-31 t o m 2023-12-31 minskat med hela 2336. De tre medlemsregionerna har under samma tid minskat med 233 invånare.

Del av styrelsen vid stämman i Gällivare: Fr v Anna Nyström-Melin, Torsby, Kjell-Åke Sjöström, Sollefteå, Jan-Anders Perdal, Reg Norrbotten, Veronika Håkansson, Storuman, Jonas Andersson, Reg Jämtland/Härjedalen, Boo Westlund, Hagfors, Ingvar Persson, Bollnäs, Ola Persson, Sunne, Lena Golkuhl, Boden och Håkan Larsson, Krokom

Styrelsen

Styrelsen består utöver ordföranden av 14 ledamöter och 14 ersättare, varav en av de ordinarie platserna och en av ersättarplatserna för Västerbotten efter senaste stämman varit bemannade med en ordinarie ledamot från Laholm och en ersättare från Vansbro. Under år 2023/2024 har styrelsen bestått av följande ledamöter och ersättare:

Ordinarie:

Ordförande

Ingvar Persson (m), Bollnäs

Norrbotten

Jan-Anders Perdal (v) reg Norrbotten

Sten-Åke Nilsson (c), Arjeplog

Västerbotten

Veronika Håkansson (m), Storuman

Angeline Eriksson(c), Laholm

Västernorrland

Kjell-Åke Sjöström (v), Sollefteå Mats-Ola Westin (c), Sollefteå

Erik Lövgren (s), Ånge

Jämtland

Håkan Larsson (c), Krokom

Ersättare

-

Lena Goldkuhl, (s), Boden

Stefan Ovrell (mp) Gällivare

Roland Gustvsson (kd), Storuman

Anders Lundin (c), Vansbro

Jan Söderström (c), Ånge

Magnus Andersson (c), Östersund

Jonas Andersson (s), Region J/H, 2e v ordf

Lennart Skoog (s), Ragunda,

Gävleborg

Ulf Nyman (m), Ljusdal

Björn Mårtensson (c), Ovanåker

Fredrik Skoglund (s), Bollnäs

John-Erik Jansson (c), Söderhamn

Dalarna

Anders Rosell (s), Orsa, 1e v ordf

Gunilla Berglund (c), Avesta

Anna Berngth (s), Mora

Torbjörn Zakrisson (c), Älvdalen

Värmland

Erik Evestam (c), Region Värmland

Anna Melin-Nyström (c), Torsby

Ola Persson (c), Sunne/reg Värmland

Boo Westlund (or), Hagfors

Representanter från sex av de åtta partierna i riksdagen och från ett lokalt parti finns företrädare i styrelsen.

Styrelsens möten 2023/24

Styrelsen har haft sex sammanträden mellan stämman i maj 2023 och mars 2024 och planerar ett sammanträde den 24 april och ett den 30 maj, dvs totalt åtta sammanträden mellan stämmorna. Fyra av de hittillsvarande mötena har varit digitala i zoom medan två fysiska möten har hållits i Stockholm i augusti 2023 och i samband med seminarier i riksdagen i februari 2024. Det planerade mötet den 24 april blir digitalt medan mötet den 30 maj blir fysiskt möte i Hudiksvall.

Bokslut för år 2023

Föreningen har återigen för andra året efter pandemin kunnat hålla fysiska möten med dels årsstämmodagar i Gällivare i maj månad och dels en styrelsekonferens lunch till lunch i Stockholm i augusti 2023. På grund av främst det faktum att praktiskt taget inga kostnader lagts ned på projektet om intensifierad marknadsföring, vilket avslutades i samband med årsstämman i maj, blir kostnaderna för 2023 lägre än för 2022. Vidare har utrymmet för externa tjänster tagits i anspråk i förhållandevis liten omfattning. Skillnaden i intäkter är inte så stor mellan åren men dock något högre för 2023 än för 2022, vilket medför ytterligare en ökning av skillnaden i överskottet mellan 2022 och 2023. 18 000 kronor har avsatts till periodiseringsfond. Bokslutet visar därefter ett överskott på cirka 51 000 kronor efter skatt. Den på stämman i maj 2023 antagna budgeten är lagd utan prognostiserat över- eller underskott, varför överskottet mot budget blir detsamma som det faktiska överskottet.

Även detta år har en kort verksamhetsberättelse vävts in i bokslutshandlingen. Den mera omfattande beskrivningen av verksamheten görs dock som tidigare i denna verksamhetsrapport, medan den detaljerade ekonomin redovisas i årsbokslutet.

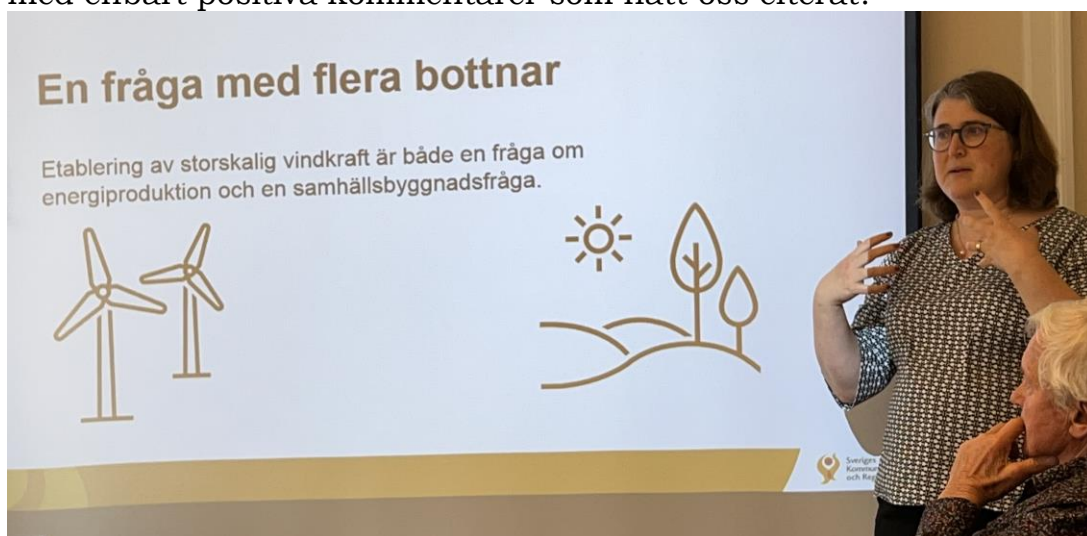
Den löpande administrationen

De administrativa rutiner som för några år sedan arbetades upp med Företagsservice i Bollnäs AB, innehavare Ewa Eriksson Westin, har 2023 hanterats på samma sätt som tidigare.

I likhet med föregående år har presidiet av geografiska skäl även i år hållit sina möten digitalt.

Aktiviteter och bevakningsfrågor 2023/2024

Nedan redovisas ett axplock av det gångna årets beslut, aktiviteter, bevakningsfrågor m m. Den digitala mötesformen kvarstår som en viktig del i verksamheten. Ett försök att återuppta de riksdagsseminarier som tidigare varit förlagda till perioden oktober till december har inte kunnat genomföras. Dock gjordes ett försök i april 2023, vilket misslyckades på grund av att för få riksdagsledamöter anmälde sig till seminarierna. I februari 2024 gjordes ett nytt försök och då med så pass god anslutning att det får anses lyckat, med enbart positiva kommentarer som nått oss efteråt.

Kristina Isacsson, expert planering och byggande, SKR och ordförande Ingvar Persson, FSV, vid föreningens styrelsemöte för behandlingen av Incitamentsutredningens betänkande SOU 2023:18

1 Utökningen av föreningens verksamhet med vindkraftsfrågan beslutades vid stämman i september 2020 och måste anses innebära den största förändringen i föreningens inriktning sedan bildandet. Mycket under även det gångna året har handlat om vindkraftsfrågan. Hela hanteringen kring Incitamentsutredningen med betänkandet, SOU 2023:18, som kom i maj 2023 och remissbehandlingen av betänkandet fram till hösten har utgjort stor del av årets aktiviteter. Medlemstillskottet som kommit nu i början av år 2024 får också anses vara en följd av att vindkraften tagits in i föreningen, eftersom de nytillkomna medlemmarna i huvudsak har vindkraft.

2 Den av förra regeringen tillsatta statliga utredningen om Stärkta incitament för vindkraft, vilken den nuvarande regeringen gett tilläggsdirektiv under hösten 2022, har som framgått ovan varit i centrum för intresset under det gångna året. I januari 2023 fick FSVs ordförande och sekreterare träffa utredningens båda huvudsekreterare Mattias Schain och Kristina Forsbacka i Stockholm och fick då en genomgång av de förslag som då var aktuella i utredningen. Utredningen hade även upprättat en samråds-PM med de dittillsvarande förslagen, som föreningen därefter fick en möjlighet att yttra sig över. Styrelsen behandlade utredningens samråds-PM den 13 januari 2023 och gav därvid presidiet direktiv för hur ett yttrande

skulle utformas. Efter styrelsemötet upprättade presidiet ett genomgående tillstyrkande yttrande som tillställdes utredningen.

När utredningens betänkande sedan kom i maj månad 2023 var det en stor besvikelse, eftersom inget förslag om kompensation till kommunerna, i likhet med det om en höjd fastighetsskatt avsedd att gå till kommunerna, vilket fanns med i samrådspromemorian i januari fanns med. Det positiva i samband med betänkandet var dock att föreningen av regeringen utsetts till officiell remissinstans och därmed fick utredningen på remiss. Föreningen har svarat på många remisser men det var första gången föreningen av regeringen utsetts till remissinstans. Ett omfattande arbete för att ta fram föreningens remissvar gjordes under sommaren 2023 med bland annat en två halvdagars styrelsekonferens i Stockholm med föredragshållare från såväl utredningen genom huvudsekreteraren Mattias Schain, som från Sveriges Kommuner och Regioner och Hela Sverige ska leva.

Efter styrelsekonferensen genomarbetades föreningens yttrande ytterligare och kunde avges i tid före den 11 september 2023, som var sista dag för remissvarinlämning.

När detta skrivs i april 2024 har fortfarande inget läckt ut om vad som händer med betänkandet. Kommer regeringen med en proposition eller vad blir fortsättningen i ärendet? Försök har gjorts att få någon från Miljöprövningsenheten inom Klimat- och näringslivsdepartementet som har utredningen på sitt bord att komma till föreningens stämmodagar i maj, men hittills har inget besked getts annat än att vi ska få ett svar.

FSVs styrelsemöte i Hela Sverige Ska Levas lokaler i augusti 2023

3 Enligt en av punkterna i handlings- och verksamhetsplanen ska en ny kommunikationsplan upprättas för tiden efter stämman år 2023 och ett år framåt. En grupp bestående av presidiet, Erik Lövgren, Håkan Larsson, Anna Bength och sekreteraren har träffats i Ånge. Anders Rosell och Anna Bength deltog digitalt. Uppgiften var att ta fram förslag till handlings- och verksamhetsplan för tiden från 2024 års stämma till 2025 års stämma. Gruppen tog vid mötet fram nämnda plan, men föreslår att den styrelse som tillträder efter stämman tar hand om frågan om att upprätta en ny kommunikationsplan.

4 Föreningens stämmodagar i Gällivare genomfördes den 24-25 maj 2023. Kommunikationerna visade sig skapa en del bekymmer för genomförandet bland annat på grund av banarbeten längs järnvägen som gjorde att tågförbindelserna inte fungerade på långt när som de borde. Detta medförde att en del som haft för avsikt att delta avstod från deltagande. Vidare ställde

ett inställt flyg till det så att ordföranden, andre vice ordföranden, en av föredragshållarna och ytterligare fem deltagare fick flyga till Luleå och därefter åka buss till Gällivare. Detta medförde att dessa åtta missade drygt fyra timmar av första stämmodagen, med påföljd att programmet i viss utsträckning fick läggas om. Huvudsekreteraren i Incitamentsutredningen, Mattias Schain, och kommunstyrelsens ordförande i Gällivare, Birgitta Larsson, räddade dock situationen genom att på mycket intressanta sätt utveckla sina programpunkter. Programmet återstoden av första dagen innehöll mycket givande föredragningar av Jeanette Lundqvist, Hybrit/LKAB och Erik A Eriksson, ordförande Hela Sverige Ska Leva.

Andra stämmodagen inleddes med årsstämman varefter Pii Heikkinen, vd Nordi, Finland, gav oss en mycket nyttig och givande genomgång av situationen i Finland vad gäller vindkraft i allmänhet och ersättningsreglerna i synnerhet. Därefter informerade kommunstyrelsens ordförande i Luleå, Carina Sammeli, på ett fullödigt och engagerande sätt om den gröna omställningen i Norrbotten. Inga riksdagsledamöter hade hört inbjudan men den tid som avsatts för inbjudna politikernas medverkan utnyttjades av andra deltagares intressanta inspel så att dagarna vid avslutningen kändes i allt mycket givande. Mera om stämмоvalen i följande punkt.

Gällivare järnvägsstation med Dundret i bakgrunden

5 Vid 2022 års stämma fick styrelsen ett medskick att arbeta för en förnyring och ökad kvinnorepresentation i styrelsen.

Efter de val som gjordes vid årsstämman 2023 kan en genomgång av avgående ledamöter och ersättare vad gäller ålder och antal män/kvinnor ge följande noteringar:

I 2022 års avgående styrelse var genomsnittsåldern bland de avgående ordinarie ledamöterna 65,6 år och bland ersättarna 68,5 år. I 2023 års styrelse är genomsnittsåldern bland de tillträdande ordinarie ledamöterna 53,0 år och bland ersättarna 58,1 år.

Föryngringen bland de ordinarie ledamöterna är följaktligen 12,6 år i genomsnitt. Föryngring bland ersättarna är 10,4 år i genomsnitt.

2022 års avgående styrelse har som ordinarie haft 12 män och 3 kvinnor (80 % män 20 % kvinnor) medan 2023 års tillträdande styrelse har som ordinarie 11 män och 4 kvinnor (73,3 % m 26,7 % kv).

2022 års avgående styrelse har som ersättare haft 12 män, 1 kvinna och en vakans (92,3 % m 7,7 % kv) medan 2023 års tillträdande styrelse har som ersättare 12 män och 2 kvinnor (85,7 % m 14,3 % kv).

Siffrorna pekar i samtliga fall åt det håll stämmomedskicket siktat. Arbetet måste dock fortsätta, men som en start på förändringen får ändå valberedningen anses ha gjort ett bra jobb.

6 Vid stämman togs ett uttalande fram som senare redigerades till debattartikel länsvis och skickades till lokalpress med underskrifter av styrelseledamöter och ersättare i respektive län och därefter publicerades i lokalpress på några håll.

7 I föregående verksamhetsrapport beskrevs det projekt för intensifierad marknadsföring där föreningens andre vice ordförande Jonas Andersson, Ragunda, arbetat någon dag per månad i några omgångar. Projektet har succesivt förlängts men avslutades i samband med stämman i Gällivare den 25 maj 2023. Slutlig avrapportering av projektet gjordes därefter vid styrelsemötet i Stockholm den 30-31 augusti 2023. Avsikten är givetvis att trots att projektet är avslutat ta tillvara och följa upp delar av det som upparbetats under projektet. Förhoppningsvis kan också den tveksamhet som funnits hos en del tänkbara medlemmar på grund av den heta fråga som vindkraften utgjort inför valet 2022 ha försvunnit så att frågan återigen kan aktualiseras.

8 Vid styrelsesammanträdet i Stockholm i augusti deltog Inlandskommunernas Ekonomiska Föreningens (IEF) ordförande Magnus Bjurman och informerade om och presenterade IEFs verksamhet och vad som är aktuellt i organisationen. Vidare diskuterades vikten av ett nära samarbete mellan FSV och IEF samt andra närstående föreningar.

9 Hela Sverige Ska Levas (HS) verksamhetschef Terese Bengard deltog även hon vid ovannämnt styrelsemöte i Stockholm och informerade om HS vad gäller organisation, historik, pågående projekt och löpande verksamhet. Terese slog bland annat ett slag för HS Balansrapporter som finns på deras hemsida och även hon betonade behovet av samverkan mellan FSV, HS, IEF och flera organisationer.

10 Ordföranden och sekreteraren träffade den 10 oktober 2023 kommunstyrelseordförandena i Nordanstig, Ola Wigg och i Hudiksvall, Mikael Löthstam, för att med dessa diskutera ett eventuellt medlemskap i föreningen.

11 Den 12 december 2023 träffade ordföranden och sekreteraren kommunstyrelseordföranden, Niklas Säwén, och kommunstyrelseledamoten Hans Forsberg i Sundsvall för att med dessa diskutera eventuellt medlemskap i föreningen.

12 Ordföranden och sekreteraren hade den 8 mars 2024 ett digitalt möte med kommunstyrelsens ordförande i Timrå, Stefan Dalin, för att med honom diskutera ett eventuellt medlemskap i föreningen.

13 Den 22 januari 2024 hade ordföranden och sekreteraren ett digitalt möte med Stefan Lundmark på Piteå kommun. Lundmark hade tagit kontakt för ett möte på uppdrag av Piteå kommuns kommunstyrelseordförande. Vid mötet informerades om föreningen och förutsättningarna för medlemskap. Kommunen har mycket stora vindkraftsanläggningar inom sina gränser, men vattenkraft i endast liten utsträckning.

14 Ordföranden och sekreteraren träffade den 10 januari 2024 tillsammans med Jonas Unger, Basindustririket 2.0, kommunikationsdirektören i Holmen AB, Lisa Pettersson Noord, och två av hennes medarbetare på Holmens kontor i Stockholm. Tillfälle att informera om FSV och diskutera gemensamma frågor gavs.

15 Inga medlemmar har under året lämnat föreningen, men vid styrelsens februarisammanträde beviljades Nordanstigs och Hudiksvalls kommuner medlemskap. Vidare har inför styrelsens aprilsammanträde Piteå kommun ansökt om medlemskap, vilket givetvis föreslås beviljas. Detta innebär att föreningen under de senaste månaderna fått ett medlemstillskott på tre medlemmar eller en mycket glädjande nioprocentig medlemsökning.

16 En debattartikel som inleds ”Nu är det hög tid att regeringen sätter ned foten och får till en proposition som säkerställer ersättningar till kommuner och närboende vid vindkraftsetableringar” undertecknad av FSVs presidium och ordföranden och vice ordföranden i IEF publicerade i mars 2024 i Dagens Samhälle såväl i papperstidningen som digitalt. Artikeln har därefter sänts till samtliga lokaltidningar i skogslänen och i Halland och publicerats i ett antal av dessa.

Ordföranden i LVK Norge, Jon Rolf Naess, föreläser vid FSVs seminarier i Nubiska salen i riksdagshuset den 7 februari 2024

17 Som nämnts i inledningen av detta avsnitt planerades till den 12 april 2023 seminarier i riksdagshuset med ungefär samma upplägg som före pandemin. På grund av för få anmälda deltagare tvingades dessa dock ställas in. Vintern 2024 tillfrågades riksdagsledamöterna Kristoffer Lindberg (s) och Viktor Wärnick (m) om de kunde ställa upp som inbjudare till två av FSV hållna liknande seminarier. De båda ledamöterna tackade ja till detta och denna gång blev gensvaret ett helt annat och drygt tjugo ledamöter tackade ja till att komma på de två seminarierna den 7 februari 2024. Seminarieprogrammet bestod av föredragningar av ordföranden i Landssammanslutninga av Vasskraftskommunar (LVK) i Norge, Jon Rolf Naess. Vidare av Daniel Badman, Vd för Svensk Vindenergi Ekonomisk Förening, Anders Edholm, kommunikationsdirektör SCA och Stefan Savonen, strateg energi, kommunikation och klimat, LKAB. Dessutom informerades Hela Sverige Ska Levas verksamhetschef, Terese Bengard, Norrlandsförbundets ordförande Karin Johansson, IEFs vice ordförande Anders Lundin och FSVs ordförande Ingvar Persson.

Framåtsikt

Nu är det närmast dags att hålla stämmodagarna i en alldeles nybliven medlemskommun, Hudiksvall. Några större ärenden, liknande frågan om verksamhetsutvidgningen, för stämman att ta ställning till har hittills inte aktualiserats varför årets stämma torde bli av mera traditionell art.

Svågan, Ångebo i Hudiksvalls kommun

Nordanstigs och Piteå kommuner är de övriga nya medlemmarna som föreningen hälsar välkomna. Samtliga nya medlemmar är kustkommuner. Förhoppningsvis kan just detta att tre kustkommuner anslutit sig ge

intresse från flera av kustkommunerna. Några av dessa kommuner har av föreningen bearbetats under ett antal år utan att de nått fram till beslut om att ansluta sig. Föreningen behöver dessutom medlemmar även från de delar av landet som ligger utanför skogslänen, även om det är i skogslänen som den största elproduktionen sker både vad gäller vatten- och vindkraft. En ökad medlemsanslutning från landet i övrigt skulle ge förhoppningar om en större förståelse för vikten i de frågor föreningen driver hos en större del av beslutsfattarna i främst riksdagen.

Den allt överskuggande frågan att ställa sig nu är precis som förra året vid den här tiden den om vad som händer med den överlämnade utredningen om Incitament för etablering av vindkraft. Kommer regeringen att rucka på sin hittills så orubbliga inställning att kommunerna inte ska kunna gottgöras för intrången på grund av vindkraftsetableringar? Det är tyvärr frågan som nog inte heller idag, ett helt år efter att betänkandet kom, ingen vill eller kan svara på. Kommunerna kommer om det inte sker en förändrad inställning från regeringen knappast att förändra sin inställning att vägra vindkraftsetableringar så länge man anser att inte rimliga ersättningar stannar kvar i kommunerna eller bygderna där etableringarna planeras. FSVs inriktning att skäliga delar av vinsterna från kraftutvinningen ska stanna kvar i berörda bygder, kommuner och regioner torde därmed ha fortsatt högsta aktualitet och den gröna omställningen lär tills vidare gå på sparlåga.

Det blir framåt också mycket viktigt att vattenkraftsåterbäringen inte kommer i skymundan på grund av debatten om vindkraften. Även om föreningen ser det som givet att ersättningar för kraftutvinningen ska komma lika självklart för vatten- som för vindkraftsutvinningen finns det tyvärr tecken på att frågan om vattenkraften inte har samma prioritet som vindkraften möjligen, om än tveksamt, kan komma att få. Vattenkraften blir succesivt mer och mer viktig allteftersom större och större andel av vår el kommer från väderkänsliga kraftkällor som vind- och solkraft. Vattenkraften blir då den kraft som mer och mer får stå för stabiliteten och leveranssäkerheten. Att effektivisera och kanske också i någon mån bygga ut detta kraftslag blir därmed alltmer viktigt och ska sådana åtgärder bli genomförbara måste det finnas en acceptans från närboende, bygder och kommuner. För att få den acceptansen måste berörda närboende, bygder och kommuner få något tillbaka för att de släpper till sina natur- och andra värden.

I dagsläget kan dock sammanfattningsvis upprepas vad som skrevs för ett år sedan och konstateras att hanteringen av Incitamentsutredningens betänkande "Värdet av vinden" blir helt avgörande för hur möjligheterna att etablera vindkraft och därmed att klara den gröna omställningen framdeles kommer att se ut.

Voxnan Sörängsforsen, Bollnäs

Avslutning

Det mycket glädjande faktum att medlemsantalet från förra stämman till årets stämma ökat med nästan nio procent måste absolut få inleda våra slutord. Det känns också i de kontakter vi haft på senare tid att det bör gå att få betydligt flera att ansluta sig till föreningen. Framst kanske tack vare att ersättning från vindkraften blivit ett av föreningens ben att stå på, men förhoppningsvis också för att budskapet om vattenkraftens oerhörda betydelse för att vi ska kunna ha stabila elleveranser kan nå ut. Vi har också märkt att en viktig del av föreningens uppgifter är att få ut informationen om vår tänkta fördelningsmodell vad gäller vattenkraftsersättningar. Den fördelningsmodell som inte enbart ger ersättning till de kommuner där kraftverken finns utan till hela regioner, så att orimliga orättvisor inte uppstår.

För oss som ordförande och sekreterare är det nu vår elfte och sista verksamhetsrapport vi tar fram. Vi kommer i samband med stämman att lämna våra uppdrag och överlämna till nya krafter att tillsammans med styrelsen och övriga föreningsfunktionärer driva föreningen vidare mot som vi hoppas ett genomslag av föreningens arbete. Genomslag i form av riksdagsbeslut som gör att kommuner och regioner blir kompenserade för de intrång som såväl vatten- som vindkraftsutvinning orsakat och fortsätter att orsaka.

Vi har under de elva år vi haft ordförande- och sekreterarrollerna fått uppleva ett ständigt ökande intresse för föreningens frågor. Arbetet i

föreningen har hela tiden präglats av en mycket varm och partipolitikbefriad gemenskap kring våra frågor. Besluten har alltid efter att frågorna diskuterats igenom kunnat fattas i koncensus. En beslutsmiljö helt befriad från prestigeyttringar och stridigheter.

Vi har naturligtvis under hela vår tid i föreningen hoppats på ett rejält genomslag via något riksdagsbeslut. Ett beslut som skulle ge ersättningar till berörda bygder, kommuner eller regioner för endera intrången på grund av vattenkraftsutvinningen eller på grund av vindkraftsutvinningen. Men det har vi inte fått uppleva. Vi ser dock fram emot att få uppleva när våra efterträdare lyckas med det vi och de övriga styrelsefunktionärer vi arbetat tillsammans med inte lyckats med.

Några milstolpar som vi ändå sett under senare tid är dels att vi bland våra medlemmar fått in tre regioner dels att vi nu på kort tid fått in tre nya kommuner som medlemmar. Att föreningen för första gången i och med remitteringen av Incitamentsutredningens betänkande blivit officiell remissinstans på en statlig utredning ser vi också som ett tydligt tecken på att föreningens arbete numera uppmärksammas även i regeringskansliet.

Vi lämnar föreningen med en mycket positiv känsla utifrån alla de varma och givande kontakter vi genom åren upplevt med styrelseledamöter, ersättare, andra föreningsfunktionärer, stämмоombud med flera. Den sociala gemenskap arbetet i föreningen inneburit är nog det som gjort att vi blivit kvar i elva år och det som vi kommer att sakna mest när vi lämnat våra uppdrag.

Med detta överlämnar vi denna vår sista verksamhetsrapport och önskar våra efterträdare och övriga i föreningen all lycka till och hoppas att vi inom kort får se det genomslag som vi så hett åtrått. Vi kommer att hålla ögon på er så slappna inte av utan kämpa vidare med dessa för landet och kanske främst för våra lands- och glesbygder så viktiga frågor.

För Föreningen Sveriges Vatten- och Vindkraftskommuner och regioner

Bollnäs i april 2024

Ingvar Persson
Ordförande

Anders Wikström
sekreterare

